

BASIN 2014-4

17 Mayıs 2014

SORUMLULUKTAN KAÇAMAZSINIZ!

Bilindiği üzere, Manisa İli Soma İlçesi Eynez mevkiinde bulunan Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından işletilen yeraltı kömür ocağında, 13 Mayıs 2014 Salı günü saat 15:10 civarında meydana gelen olay sonucunda yüzlerce maden emekçisinin yaşamını yitirdiği bir facia yaşanmıştır. Bu kazada yaşamlarını kaybedenleri saygıyla anıyor, ailelerine, yakınlarına ve ülkemize başsağlığı, yaralı olarak kurtulan canlarımıza acil şifalar diliyoruz.

Türkiye'yi yasa ve öfkeye boğan felaketten üç gün sonra, madeni işleten firma yetkilileri nihayet basın karşısına çıkarak, kötü hazırlanmış bir PR çalışması izlenimi uyandıran basın toplantısında felaketle ilgili sorumluluklarını kapatma telaşı içerisinde olduklarını net bir şekilde göstermişlerdir.

Gelinen bu durumda, bazı noktaların açıklığa kavuşturulmasının kamuoyunun sağlıklı bilgilere ulaşabilmesi açısından önemli olduğunu düşünüyoruz:

1. Öncelikle bir an evvel bu faciada ölen, kurtarılan ve hali hazırda içeride olan isimlerin tek tek kamuoyu ile paylaşılmasının, konuya dair tüm şüphe ve spekülasyonları ortadan kaldıracak yegane yol olduğu açıktır. Tüm yetkilileri zaman geçmeden bu bilgileri paylaşmaya davet ediyoruz.
2. Maden içerisinde teknik bir tespitin henüz yapılmamış olması nedeniyle belli bir ihtiyat payını taşımakla beraber, gerek Şubemizin olay günü olay yerinde yapmış olduğu incelemelerde, gerek Maden Mühendisler Odasının açıklamalarında, gerekse firma yetkililerinin en son beyanatlarında kazanın oluş biçimi ile ilgili yüksek olasılıklı bir senaryo açığa çıkmıştır. Buna göre ölümlerin sebebi kömür yanmasına bağlı karbonmonoksit (CO) zehirlenmesidir.
3. Havalandırma, erken algılama, kişisel güvenlik donanımları, kaçış yolları, özel yaşam alanları vb. konularda tesisin ciddi eksikler taşıdığı olayın oluş biçimi ile ilgili yapılan tartışmalarda açığa çıkmıştır. Bunlardan meslek alanımızla ilgili olan erken tespit teknolojilerinin kullanımı ile elektrik ve makina tesisatlarının kontrolü ve otomasyonunda eksikler olduğu, ocakların sıcaklıklarının, CO, CO₂, O₂, CH₄(Metan) gibi gazların sürekli izlenebildiği, bu izlemelere bağlı olarak olası tehlikelerin öncesinde tespiti, havalandırma ve yönlendirme sistemlerinin otomasyonu/yönetimi yapılması ve tüm bu işlemlerin kayıt altına alınabilmesi amacıyla gerekli donanımın tesiste olmadığı netleşmiştir.
4. Merkez ülkeler 1970'li yıllardan bu yana, çevre ülkeler ise yaklaşık son 20 yıldır madenleri bu donanımlar yeter düzeyde olmaksızın çalıştırmamaktadırlar. Bu bağlamda 1970 yılından önce yaşanmış kazalara ve istatistiklere bakarak yaşanan bu olayı normal olarak görmek doğru bir yaklaşım değildir ve üstü kapalı olarak bu tesislerin eski teknolojiye sahip ve güvenlik tedbirlerinin

yetersiz olduğunu kabul etmek demektir. Dahası bu tür kazaları doğal kabul eden böylesi bir yaklaşım yeni felaketlere davetiye çıkarmak anlamına gelmektedir.

5. Yukarıda sözü edilen ve her biri başlı başına ciddi risk faktörü olan eksiklere rağmen söz konusu tesisin çalışabilmesi, tesisin ruhsatlanması ve denetlenmesinde ciddi ihmal ve eksiklerin olduğunu göstermektedir.
6. Enerji ve maden başta olmak üzere temel altyapı sektörlerinde gerçekleştirilen özelleştirme ve, taşeronlaştırma faaliyetleri ile; aslında bu alanların doğal yapısı gereği teknik olarak yönetilemez, denetlenemez hale geldiğinin, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından yaşamsal risk taşıdığının, kamu yararı gözetmeksizin daha fazla kar hırsı ile yönetilen şirketlere ülke ve kamu kaynaklarının aktarıldığının artık anlaşılması gerekmektedir. Bu tespitten hareketle enerji ve maden başta olmak üzere temel altyapı sektörlerindeki özelleştirme faaliyetleri derhal durdurulmalı ve özelleştirilen tüm şirketler yeniden kamulaştırılmalıdır.
7. Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi olarak daha öncede belirttiğimiz gibi, yaşanan bu maden ocağı faciası, bilimsel ve teknik yeterliliği olan, nitelikli, güvenilir ve kamudan yana bağımsız denetim kuruluşları tarafından detaylı bir şekilde araştırılmalı, elde edilen bulgular şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmalı, olayda kusurları bulunan tüm kişi, kurum ve kuruluşlar yargı önünde hesap vermelidir.

Saygılarımızla,

EMO İzmir Şubesi
30.Dönem Yönetim Kurulu